

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Med Hensyn til Afholdelsen af Indsamlinger findes for Tiden alene Bestemmelserne i Kancelliplakat af 19. Oktober 1822, i hvilken det er fastsat, at Kollekt ikke kan foretages „uden Hjemmel i en Anordning eller særdeles kongelig Bevilning“. Kancelliplakaten indeholder imidlertid ingen Bestemmelse om Straf for Overtrædelse af Forbudet.

Særlig for København bestemte endvidere Planen for Københavns Fattigvæsen af 1. Juli 1799 § 137, at det var forbudt offentligt i Aviserne eller paa anden Maade at kollektere for sig eller andre.

Denne Bestemmelse er imidlertid fra 1. Oktober 1933 at regne blevet ophævet ved § 334 Nr. 2 i Lov Nr. 181 af 20. Maj 1933 om offentlig Forsorg.

I dansk Retspraksis har der ikke tidligere været Tvivl om, at Afholdelse af Indsamlinger uden Myndighedernes Tilladelse var forbudt og strafbar, idet man vel — bortset fra Bestemmelsen i § 137 i Planen for Københavns Fattigvæsen af 1. Juli 1799 — ikke havde noget positivt Straffebud herom, men straffede Overtrædelse af Kancelliplakat af 19. Oktober 1822 efter „Lovgivningens Grundsætninger“, jfr. herved Højesteretsdom i Ugeskrift for Retsvæsen 1897 p. 454.

Efter Ikrafttrædelsen af Borgerlig Straffelov af 15. April 1930 er det ifølge Bestemmelserne i Lovens § 1, jfr § 2, udelukket at straffe efter „Lovgivningens Grundsætninger“, og da endvidere det specielle Straffebud for København som nævnt er ophævet ved Lov Nr. 181 af 20. Maj 1933 om offentlig Forsorg, findes der saaledes hverken i eller udenfor København noget Straffebud, der rammer Foretagelse af Indsamlinger. Ved Dom af 9. November 1933 har Østre Landsret saaledes frifundet en Person, der uden Tilladelse havde foretaget offentlig Indsamling i København, idet der udtrykkelig i Dommen henvises til, at der ikke foreligger Lovhjemmel for at anse det af den Tiltalte udviste Forhold med Straf.

Efter det saaledes foreliggende maa Justitsministeriet anse det for absolut paa krævet, at der snarest muligt tilvejebringes Lovregler om offentlige Indsamlinger.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om,

hvilken Rækkevidde disse Bestemmelser bør have, bemærkes følgende:

De ovenfor nævnte ældre Bestemmelser har i Praksis været fortolket saaledes, at der kun krævedes Tilladelse til Afholdelse af Indsamlinger, naar der skete personlig Henvendelse til andre end Indbydernes egen Bekendtskabskreds eller saadanne Personer, som ved deres særlige Stilling til de Personer eller Indretninger, til hvilke Indsamlingen skete, maatte forudsættes at være villige til at yde Bidrag. Tilladelse har saaledes været ufordøden ikke blot, hvor det drejede sig om private Indsamlinger, men ogsaa med Hensyn til offentlige Indsamlinger, hvor disse ikke iværksattes ved personlig Henvendelse, men f. Eks. ved Op- raab i Aviser, Opfordring pr. Brev, der ikke efterfulgtes af en personlig Henvendelse om Afhentning af Bidrag, Henstilling af Bøsser i Butikker o. s. v. Ligeledes havde der kun i de Tilfælde, hvor der krævedes Tilladelse til Indsamlingens Afholdelse, Hjemmel til at forlange Kontrol med denne og med Anvendelsen af de indsamlede Beløb.

Medens der ikke ses at være Grund til at kræve Tilladelse til Afholdelse af private Indsamlinger, har det gentagne Gange vist sig meget uheldigt, at der uden nogen Tilladelse eller Kontrol fra Myndighedernes Side kan foretages offentlige Indsamlinger i Tilfælde, hvor der ikke sker individuel personlig Henvendelse til Bidragyderne, saa meget mere som Erfaringerne viser, at Publikum i vidt Omfang imødekommer saadanne offentlige Opfordringer til at yde Bidrag.

Justitsministeriet maa derfor anse det for paa krævet, at der tilvejebringes Regler, hvorefter der kan føres Kontrol med alle offentlige Indsamlinger, hvad enten Indsamlingen sker ved direkte personlig Henvendelse til Bidragyderne eller ved Bekendtgørelse i Blade etc.

Med Hensyn til de enkelte Paragraffer bemærkes følgende:

Til § 1.

I Overensstemmelse med foranstaaende foreslaas det, at offentlige Indsamlinger med de i Loven nævnte Undtagelser, jfr. herved § 3 om Indsamling gennem Pressen til Støtte for politiske Partier og § 4 om Ind-